

“La realitat d’aquest país és que no hi ha país”

La Nova Aliança Flamenca formava part del moviment independentista flamenc Volksunie, juntament amb els que ara són el partit ultradretà Vlaams Belang i l’esquerrà Spirit, però fa uns quants anys que se’n va separar. Abans de les eleccions del juny, l’NV-A va decidir d’aliar-se amb el CD&V d’Yves Leterme, el vencedor de les eleccions.

—**Gairebé sis mesos sense govern. No en surt mal parada, la imatge exterior de Bèlgica?**

—La veritat és que no crec que sigui el millor, però primer cal que arribem a un acord per a formar un govern que sigui competent per als anys vinents. Ens agafem una mica més de temps que d’habitud; som en un punt en què Bèlgica ha de decidir cap a on va. Nosaltres volem anar molt més lluny en la desfederalització, però és un debat que vol temps. No és important la imatge, en aquest moment: primer hem de resoldre aquest problema intern i després ja podrem explicar-lo al món exterior.

—**Vosaltres sou clarament independentistes. És això el que vol el poble flamenc?**

—La gent, els electors, ens van enviar un missatge molt clar a les eleccions del 10 de juny: a Flandes volem anar molt més lluny en la desfederalització, i a Valònia han dit que cal deixar el país com està. Són dues opinions oposades. En una Europa unida, per què no hem de poder gestionar nosaltres mateixos les competències que necessitem? Per què no les deixem als parlaments flamenc i való? I treballem junts en aquesta Europa. Bèlgica no té cap valor afegit.

—**Voleu més transferències de competències. Amb què us podrieu considerar satisfets?**

—Ara negociem sobre la fiscalitat i la seguretat social, i aquí hem de

Jan Jambon (Gant, 1961) és diputat al Parlament federal de Bèlgica per la Nova Aliança Flamenca (NV-A), l’únic partit independentista que forma part de la coalició que intenta formar govern des de fa mesos.

progressar enormement. Si no, no val la pena. I això vol dir transferir-ho totalment. Ja sabem que les negociacions són molt tenses i ho seran cada vegada més.

—**Però això és molt difícil que els valons ho acceptin...**

—[Riu] Ens paguen molt bé perquè puguem fer les feines dures.

—**Us queixeu molt dels diners que paguen als valons. Per què?**

—Perquè no veiem millores a la part sud del país. Ells reben les transferències, i és normal que n’hi hagi, per qüestions de solidaritat, però volem veure com millora la seva situació. I què veiem? No en fan res, d’aquests diners. Jo ho comparo sempre amb un minusvàlid que va amb una cadira de rodes i que, en comptes d’ensenyar-li a moure’s amb la cadira, li donem diners per a renovar els pneumàtics.

—**Ara la situació s’ha invertit i vosaltres sou els rics, però abans eren els valons. I alguns analistes diuen que les expectatives del sud tornen a ésser bones per als anys vinents. Si s’equiparesin els nivells de vida, canviaria el vostre discurs?**

—No. Ara els problemes a Valònia i a Flandes són del tot diferents. Quan Valònia sigui rica tindrà unes necessitats diferents que Flandes, i el nostre missatge és clar: doneu-nos més competències per a resoldre els nostres problemes. És tot allò que demanem. Al final de la guerra mundial hi havia 70 països, i ara n’hi ha més de 200. Aquesta és l’evolució històrica. No demanem res de l’altre món. En una Europa unida, la marca Bèlgica no té cap valor afegit. Quan ens separem, tindrem més bona relació amb els valons que no pas avui. Perquè avui a Bèlgica estem forçats a mantenir un estira-i-arrotonsa de si jo guanyo i tu perds.

—**Els flamencs van votar al Parlament l’escissió de la perifèria de Brussel·les, una qüestió molt espinesca que va congelar automàticament la coalició...**

—No hi ha gaire marge per a nosaltres. Amb la majoria dels flamencs aquí al Parlament federal es podia votar i ho vam fer. Abans havíem mirat d’arribar a un compromís amb els francòfons, però no hi va haver manera. Nosaltres volem posar fi a la colonització francòfona de la perifèria de Brussel·les. Hem d’arribar a una solució en aquest punt; si no, les properes eleccions federals seran inconstitucionals. Malgrat tot, encara creiem en aquesta coalició i lluitarem perquè vagi endavant.

—**El president del vostre partit va dir que, als valons, calia donar-los una cullerada de sucre perquè s’empassessin la pèrdua de Hal Bilvoorde. A què es referia?**

—Vol dir que quan els francòfons demanen una cosa en un altre terreny, podem negociar. Per exemple, quan demanen que construïm els seus edificis d’escoles i limitem el seu IVA al 6% —avui és el 21%. És clar que, per a nosaltres, tot es pot negociar. I això és aquest sucre que podem afegir a la decisió, coses que no tenen res a veure amb el dossier Bruxelles-Hal-Bilvoorde (BHV), però que els faciliten la vida.

—**Molta gent veu en Brussel·les allò que manté encara el país unit...**

—Aquesta és la gran pregunta. Si Brussel·les no existís, no sé on serí-

em. És clar que ens hauríem separat fa molt de temps. Brussel·les té el seu propi territori, el seu Parlament i el seu govern i, per tant, haurà d'escollir què vol. Flandes voldria tenir una relació excepcional amb Brussel·les, respectant els drets dels francòfons que hi viuen. No hi ha cap problema.

—**Quan hi haurà un nou govern?**

—Ni idea. Però no m'importa. Hem de fer un bon acord i si ens hi dediquem tres setmanes més, sis setmanes més o el que sigui, tant fa.

—**Però de moment Bèlgica està aturada...**

—[Riu] Home, encara hi ha Flandes i Valònia, que fan avançar les regions. A més, encara tenim un govern, que pot gestionar les coses, ni que no pugui prendre noves iniciatives.

—**L'altre partit flamenc de la coalició, el CD&V d'Yves Leterme —vencedor de les eleccions— no té els mateixos objectius que vosaltres pel que fa al model per a Flandes. Els feu pressió, en aquest sentit?**

—Tenim un programa comú, ens vam posar d'acord abans de les eleccions per redactar-lo conjuntament. No és el separatisme allò que hi ha damunt la taula avui. Ja sabem que volem anar més lluny, però de moment ens cenyim al programa i veurem fins on arribem. Si no acomplim el programa, no hi haurà govern sense nosaltres.

—**Fa unes quantes setmanes hi va haver una gran manifestació a favor de la unitat de Bèlgica. Entre els manifestants hi havia representants polítics francòfons però cap de flamenc. Això vol dir que Flandes i el vostre partit no tenen cap interès en Bèlgica?**

—La manifestació de diumenge posa de manifest una altra vegada la realitat d'aquest país: no hi ha país. Hi ha dues democràcies, una de flamenca i una de valona, que es troben després de les eleccions i pacten el programa per als quatre anys següents. És cert que aquella manifestació va ser un afer francòfon i que l'interès flamenc va ser molt baix, però això no vol dir que a Flandes no hi hagi cap interès amb relació a Bèlgica. Possiblement, l'única manera d'assegurar el futur d'aquest país és una gran reforma de

EL TEMPS

El partit de Jan Jambon (NV-A) creu que per assegurar el futur de Bèlgica cal reformar l'estat profundament.

“Volem la independència, una Flandes independent dins la Unió Europea, i que hi hagi solidaritat amb els francòfons”

l'estat. El nostre partit ha estat sempre clar en aquest aspecte: volem la independència, una Flandes independent dins la Unió Europea, i que hi hagi solidaritat amb els francòfons, però d'una manera eficient i transparent. Bèlgica no aporta cap valor afegit per a nosaltres. Si aquest país cau, no espereu que vèssim cap llàgrima. No serà culpa nostra si passa això: voldrà dir que les bases històriques i polítiques d'aquest país han arribat a la fi de les seves possibilitats.